

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Druk nr 988

Warszawa, 17 października 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy posel Krystynę Skowrońską.

(-) Łukasz Abgarowicz, (-) Jerzy Feliks Budnik, (-) Zbigniew Chlebowski,
(-) Grzegorz Dolniak, (-) Waldy Dzikowski, (-) Marta Fogler, (-) Stanisław Gorczyca, (-) Cezary Grabarczyk, (-) Tadeusz Jarmuziewicz, (-) Ewa Kopacz,
(-) Leszek Korzeniowski, (-) Janusz Lewandowski, (-) Elżbieta Łukacijewska,
(-) Tadeusz Maćkała, (-) Piotr Mateja, (-) Alicja Olechowska, (-) Teresa Piotrowska, (-) Kazimierz Plocke, (-) Sławomir Rybicki, (-) Krystyna Skowrońska, (-) Jan Tomaka, (-) Tomasz Tomczykiewicz, (-) Eugeniusz Wycisło, (-) Krzysztof Zaremba, (-) Marek Żyliński.

USTAWA
z dnia2002 r.

**o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach
zrzeszających**

Art. 1

W ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252, z 2001 Nr 111, poz. 1195, z 2002 Nr....., poz.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy ustawy, z wyjątkiem art. 11, 12, 13, 15, nie mają zastosowania do banków spółdzielczych, których fundusze własne odpowiadają wysokości kapitału założycielskiego wymaganej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665), chyba że zrzeszone są na zasadach określonych niniejszej ustawie.”;

2) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Banku zrzeszającym – należy przez to rozumieć Gospodarczy Bank Wielkopolski S.A., Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie, Mazowiecki Bank Regionalny S.A. w Warszawie, jak również bank powstały w wyniku połączenia się co najmniej dwóch z tych banków pod warunkiem, że spełnia określone prawem wymogi dla banków zrzeszających.”;

3) w art. 2 dodaje się pkt 5 w następującym brzmieniu:

„5) pieniądzu elektronicznym – należy przez to rozumieć pieniądz elektroniczny określony w art. 4 pkt 5 ustawy Prawo bankowe.”;

4) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3 Banki spółdzielcze i zrzeszające mogą należeć do Krajowego Związku Banków Spółdzielczych oraz Związku Banków Polskich. Składka członkowska ponoszona przez te banki z tytułu przynależności do tych bankowych izb gospodarczych, oraz składka ponoszona przez bank spółdzielczy na rzecz banku zrzeszającego jest kosztem uzyskania przychodu.”;

5) w art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bank Spółdzielczy posiadający fundusze własne w wysokości równowartości w złotych do 1.000.000 EURO przeliczonej według kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec poprzedniego roku kalendarzowego, działa na terenie powiatu, w którym znajduje się jego siedziba oraz na terenie powiatów, w których znajdują się jego placówki. Bank spółdzielczy posiadający fundusze własne powyżej równowartości w złotych 1.000.000 EURO mniejsze jednak niż równowartość w złotych 5.000.000 EURO przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec poprzedniego roku kalendarzowego, działa na terenie województwa, w którym znajduje się jego siedziba oraz województw, w których znajdują się jego placówki. Bank spółdzielczy posiadający fundusze własne w wysokości nie niższej niż równowartość w złotych 5.000.000 EURO przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec poprzedniego roku kalendarzowego może prowadzić działalność na obszarze całego kraju.”;

6) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6

1. Banki Spółdzielcze wykonują czynności określone w art. 5 Ustawy Prawo Bankowe.

2. Banki spółdzielcze mogą wykonywać czynności bankowe w imieniu i na rzecz banku zrzeszającego”;

7) art. 7 skreśla się;

8) w art. 15 ust. 6 skreśla się a ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Banki spółdzielcze mogą tworzyć związki rewizyjne określone w ustawie – Prawo spółdzielcze.

2. Przynależność banku spółdzielczego do Związku Rewizyjnego jest nieobowiązkowa.”;

9) art. 17 ust.3 otrzymuje brzmienie

„3. Ograniczenia o których mowa w ust. 2, nie stosuje się do banków zrzeszających.”

10) art. 18 skreśla się;

11) w art. 23 ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Banki spółdzielcze zrzeszone z bankiem przejętym mogą wypowiedzieć tę umowę w okresie jednego miesiąca od daty połączenia, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia”;

12) w art. 25 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) w art. 6 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Członków Rady Funduszu powołuje i odwołuje:

1) trzech – minister właściwy do spraw instytucji finansowych,

2) trzech – Prezes Narodowego Banku Polskiego,

3) dwóch – Związek Banków Polskich,

4) dwóch – Krajowy Związek Banków Spółdzielczych, na zasadach określonych w statucie funduszu.””;

13) w artykule 27 skreśla się pkt 3, a dodaje się pkt 3a i 3b w następującym brzmieniu:

„3a) w art. 34 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego, o których mowa w ust. 2 nie wymagają zmiany statutu banku spółdzielczego w części dotyczącej przedmiotu działania, jeżeli odpowiadają treści art. 5 i 6 niniejszej ustawy oraz art. 6 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252, z 2001 Nr 111, poz. 1195, z 2002 Nr...., poz.)”

3b) w art. 127 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Nie podlegają pomniejszeniom fundusze własne banku spółdzielczego o wartość posiadanych akcji banków, w którym bank spółdzielczy jest zrzeszony.””

14) po art. 27 dodaje się art. 27a w brzmieniu:

„Art. 27a. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, Nr 60, poz. 700, poz. 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228, Nr 122, poz. 1315, poz. 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) w art. 16 ust. 1 pkt 37 dodaje się literę c w brzmieniu:

„c) składek członkowskich ponoszonych przez banki spółdzielcze i zrzeszające z tytułu przynależności tych banków do Krajowego Związku Banków Spółdzielczych oraz Związku Banków Polskich, jak też składek członkowskich ponoszonych przez banki spółdzielcze na rzecz banku zrzeszającego.””

15) art. 31 skreśla się;

16) w art. 32 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) Środki, które w dniu wejścia w życie ustawy znajdowały się na rachunku BGŻ S.A. zostaną wraz z należnymi odsetkami przekazane do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z przeznaczeniem na wsparcie procesów łączenia się banków spółdzielczych oraz realizowane w tych bankach przedsięwzięcia inwestycyjne, o których mowa w art. 35 ust. 4”

17) w art. 33 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nieprzekazane przez BGŻ S.A. obligacje restrukturyzacyjne serii D na rzecz banków, o których mowa w art. 39 ust. 2 ustawy o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw, oraz obligacje przekazane na rzecz tych banków, które nie zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem na restrukturyzację wierzytelności zrzeszonych banków spółdzielczych, podlegają z zastrzeżeniem ust. 4 z dniem wejścia w życie ustawy umorzeniu. Wyplacone z budżetu państwa środki z tytułu wykupu umorzonych obligacji wraz z wyplaconymi odsetkami przeznacza się na udzielenie pomocy finansowej bankom spółdzielczym i zrzeszającym na cele, o których mowa w ust. 3 i 4.”;

18) w art. 35 zmienia się ust. 1 – 3 i dodaje ust. 4, które otrzymują brzmienie:

„1. Bankowy Fundusz Gwarancyjny w granicach środków i na cele określone w ust. 3 i 4 udziela bankom spółdzielczym i bankom zrzeszającym, w których nie występuje niebezpieczeństwo niewypłacalności, zwrotnej pomocy finansowej na warunkach korzystniejszych niż ogólnie stosowane dla tych banków.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 udzielana jest, jeżeli sytuacja banku nie stanowi zagrożenia spłaty pożyczki, a ponadto bank ustanowi odpowiednie prawne zabezpieczenia wierzytelności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

3. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 może być udzielona na finansowanie łączenia się banków spółdzielczych.

4. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 może być udzielona na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych banków spółdzielczych, jak również przedsięwzięć inwestycyjnych banków zrzeszających podejmowanych w imieniu i dla zrzeszonych banków spółdzielczych, spółdzielczych a w szczególności:

- a) unifikację programów i sprzętu informatycznego,
- b) ujednoczenie technologii bankowej,
- c) wdrażanie nowych technologii bankowych,
- d) ujednoczanie procedur finansowo-księgowych,
- e) unifikację oferty produktów usług bankowych,
- f) nabycie akcji banku zrzeszającego w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy.”;

19) w art. 36 skreśla się ust. 2

Art. 2

1. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą ważność wnioski banków spółdzielczych złożone do Komisji Nadzoru Bankowego dotyczące uzyskania zgody na działalność banku na terenie innym niż określony art. 5 ustawy z 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.
2. Niniejsza ustawa nie wpływa na ważność wydanych już przez Komisję Nadzoru Bankowego decyzji dotyczących poszerzenia terenu działania przez banki spółdzielcze.

Art. 3

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających została uchwalona przez sejm dnia 7 grudnia 2000 r. liberalizując zasady funkcjonowania zrzeszeń regionalnych, które działały ówczesnie na podstawie ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i BGŻ oraz o zmianie niektórych ustaw. Najbardziej istotne zmiany wprowadzone nową ustawą dotyczyły rezygnacji z tak zwanego trójszczeblowego modelu z BGŻ na czele – jako bankiem krajowym, możliwości zrzeszania się w dowolnym banku zrzeszającym, wprowadzenia zasady jednakowego traktowania wszystkich banków zrzeszających zrywając jednocześnie z zasadą niekonkurowania w obrębie bankowego sektora spółdzielczego. Ustawa zniosła większość ograniczeń nałożonych na banki spółdzielcze które wpływały na zmniejszenie efektywności ich działania. Niestety obecnie na bankach spółdzielczych w dalszym ciągu ciążyą ograniczenia tej natury. Niniejszy projekt postuluje zmianę tego stanu rzeczy, proponując wprowadzenie zmian które wpłyną na zwiększenie efektywności działania banków spółdzielczych. W konsekwencji doprowadzi to do realnej poprawy kondycji polskiego sektora bankowego.

Uzasadnienie szczegółowe do projektu

Art. 1

W myśl obecnego brzmienia art. 1 ust. 2 ustawy do banku spółdzielczego, który osiąga fundusze własne o równowartości 5,000,000 EURO, przestają mieć zastosowanie m.in.

przepisy niniejszej ustawy dotyczące zarówno zasad ich wewnętrznej organizacji, jak i sposobów składania w imieniu banku oświadczenia woli. W tym zakresie zastosowanie mają odpowiednie przepisy ustawy Prawo spółdzielcze, co oznacza obowiązywanie mniej restrykcyjnych uregulowań dotyczących m.in. składu zarządu, w którym liczbę członków zarządu określałby statut oraz składu rady nadzorczej, która miałaby składać się, z co najmniej 3 członków wybranych stosownie do postanowień statutu przez walne zgromadzenie, zebranie przedstawicieli lub zebranie grup członkowskich.

Przepis art. 1 ust. 2 projektu ustawy przewiduje, iż banki spółdzielcze posiadające fundusze własne na poziomie 5,000,000 EURO byłyby dodatkowo objęte zakresem obowiązywania uregulowań zawartych w art. 11, 12, 13 i 15 ustawy, biorąc pod uwagę fakt, iż są one podmiotem gospodarczym – instytucją finansową o szczególnym zaufaniu społecznym, którego właściwe funkcjonowanie ma istotne znaczenie dla jego klientów.

W związku z rozwojem nowoczesnych form płatności oraz rozszerzeniem w projekcie ustawy zakresu czynności bankowych wykonywanych przez banki spółdzielcze projekt wprowadza pojęcie pieniądza elektronicznego.

W chwili, gdy tworzono ustawę o restrukturyzacji banków spółdzielczych i BGŻ z 24 czerwca 1994 r. sektor bankowości spółdzielczej charakteryzował się diametralnie inną sytuacją kadrową i finansową niż w obecnie. Zrozumiały, zatem był zamysł ustawodawcy polegający na ograniczeniu terenu działania banków spółdzielczych. Miał on na celu ograniczenie fali upadłości tych banków. W dniu dzisiejszym trudno doszukać się podobieństwa do sytuacji z 1994 roku. Działające obecnie banki spółdzielcze są dobrze zarządzane, posiadają kapitały na wymaganym poziomie i są wyposażone w nowoczesną infrastrukturę techniczną. Czynniki te wpływają na dobre wyniki banków spółdzielczych, czego potwierdzeniem są publikacje Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego.

Należy, zatem zaznaczyć, iż w chwili obecnej ustawowe ograniczanie zakresu terytorialnego działalności banków spółdzielczych, w stopniu w jakim czyni to obecnie obowiązująca ustawa, jest niezasadne. Dlatego też wyrażone w projektowanym art. 5 ust. 1 uzależnienie obszaru działania od stanu funduszy własnych banku spółdzielczego jest jak najbardziej zasadne. Proponuje się, aby z mocy ustawy bank spółdzielczy posiadający fundusze własne w wysokości do 1 mln EURO działałby na terenie powiatu, w którym znajduje się jego siedziba

oraz na terenie powiatów, w których znajdują się jego placówki. Bank spółdzielczy posiadający fundusze własne pomiędzy 1 mln a 5 mln EURO mógłby działać na terenie województwa, w którym znajduje się jego siedziba oraz na terenie województw, w których znajdują się jego placówki. Natomiast bank spółdzielczy posiadający fundusze własne w wysokości nie mniejszej niż 5 mln EURO mógłby prowadzić działalność na terenie całego kraju.

Należy zauważyć, iż projektowane zmiany dotyczą jedynie ustępu 1 art. 5. Tak, więc bank spółdzielczy niespełniający warunków, kwalifikujących go do danej grupy (zgodnie z posiadanymi funduszami), wyrażonych w projektowanym ust. 1 art. 5 w dalszym ciągu będzie mógł za zgodą banku zrzeszającego, z którym zawarł umowę zrzeszenia prowadzić działalność na terenie powiatów sąsiadujących z terenem powiatu, w którym znajduje się jego siedziba oraz za zgodą Komisji Nadzoru Bankowego na terenie innych powiatów.

Następną bardzo istotną dla środowiska bankowości spółdzielczej zmianą, wyrażoną w niniejszym projekcie jest poszerzenie zakresu czynności bankowych, które mogą być wykonywane przez banki spółdzielcze. Postuluje się, aby bank spółdzielczy mógł wykonywać wszystkie czynności bankowe wyrażone w ustawie Prawo bankowe.

Zgodnie z rzeczoną ustawą, bank spółdzielczy jest bankiem. Niezrozumiałe jest, zatem dlaczego ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, w obecnym kształcie w tak drastyczny sposób zmniejsza zakres czynności, które mogą być wykonywane przez banki spółdzielcze. Zauważyć należy, że banki spółdzielcze podlegają tym samym zasadom ostrożnościowym co inne banki. Obecne rozwiązanie w znacznym stopniu zmniejsza atrakcyjność banków spółdzielczych czyniąc je tym samym wyraźnie mniej konkurencyjnymi w porównaniu do innych banków krajowych i zagranicznych.

Zaznaczyć również należy, że projektowane zmiany nie wpłyną negatywnie na szeroko rozumiane bezpieczeństwo obrotu. Czynności wykonywane przez bank są wymienione w statucie banku, który musi być zatwierdzony przez nadzór bankowy. Tak, więc gdyby w przypadku do danego banku zachodziło uzasadnione podejrzenie, iż bank ten nie jest np. odpowiednio przygotowany do wykonywania danej czynności bankowej nadzór bankowy może nie zatwierdzić statutu tego banku.

Niniejszy projekt zrywa z przymusową przynależnością banku spółdzielczego do związku rewizyjnego. Rozwiązanie to ma wpłynąć na zwiększenie jakości usług świadczonych przez Związek Rewizyjny. Jedną z najważniejszych funkcji Związków Rewizyjnych jest badanie bilansu, przeprowadzanie kontroli, sporządzanie audytu bądź opinii biegłego rewidenta. Ze względu na niższe koszty, obecnie większość banków korzysta z usług biur rachunkowych. Zabezpieczenie wykonania tych czynności w określonych terminach jest wiążące dla banku a nie Związku Rewizyjnego. Dobrowolność przynależności do Związku Rewizyjnego wpłynie na obniżenie kosztów oraz na poprawę poziomu usług i wzrost konkurencji.

W związku z wykreśleniem art. 18 ustawy zmianie uległa treść ust. 3 art. 17. Zmiana ta ma charakter porządkowy.

Propozycja usunięcia zapisu art. 18 ustawy jest konsekwencją przyjęcia przez Radę Ministrów dokumentu „Zarys strategii wobec banków z bezpośrednim i pośrednim udziałem Skarbu Państwa na tle sektora bankowego w Polsce”, który określa, iż BGŻ S.A. pozostanie bankiem obsługującym głównie wieś i rolnictwo uczestnicząc we wspieraniu wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. BGŻ S.A. powinien stać się uniwersalnym bankiem komercyjnym, obsługującym zdefiniowane segmenty rynku, skoncentrowanym na maksymalizacji zwrotu z kapitału dla akcjonariuszy, z jednoczesnym dokonaniem procesu prywatyzacji Banku poprzez wprowadzanie jego akcji do obrotu publicznego.

Zmiana w art. 23 ust. 1 ma za zadanie dookreślenie zasad oraz terminów dokonywania przez banki spółdzielcze zmiany dotychczasowego zrzeszenia na inne, w przypadku połączenia się ze sobą banków zrzeszających.

Proponuje się również zmianę ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, odnośnie powoływania i odwoływania Członków Rady Funduszu. Zgodnie z planowaną wersją ustawy Krajowy Związek Banków Spółdzielczych będzie miał wpływ na powołanie dwóch Członków Rady Funduszu na zasadach określonych w statucie funduszu. Jest to niezwykle istotny zapis dla banków spółdzielczych, które w chwili obecnej w ogóle nie mają wpływu na skład Rady Funduszu. Reprezentacja poprzez Związek Banków Polskich, nie zabezpiecza interesów całego sektora spółdzielczości bankowej bowiem Związek ten zrzesza jedynie 22 banki spółdzielcze. Dominacja banków komercyjnych na działalność ZBP, a tym samym na

Bankowy Fundusz Gwarancyjny praktycznie wyłącza banki spółdzielcze z właściwego korzystania ze swoich praw w BFG.

Postuluje się również dodanie ust. 6 do art. 127 ustawy Prawo bankowe.

Na podstawie ustawy z 24.06.1994 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz zmianie niektórych ustaw banki spółdzielcze zmuszone były do utworzenia banków regionalnych i zrzeszających oraz są zobowiązane do zrzeszenia się w banku zrzeszającym. W celu zapewnienia możliwości powstania i funkcjonowania banków regionalnych i banków zrzeszających wpłaty musiały być znaczne. W obecnej sytuacji banki spółdzielcze w większości zmuszone są odliczać od funduszy własnych posiadane akcje w bankach zrzeszających (podstawa prawna - nieobowiązująca już Uchwała 8/98 KNB oraz Uchwała 6/01 KNB). Wpływa to niekorzystnie na możliwości działania banków spółdzielczych. W 2002 r. doszło do połączenia dziewięciu banków regionalnych.

Wskutek dokonanych łączeń akcjonariusze banków przyłączanych otrzymali akcje banku zrzeszającego, przy czym z uwagi na parytet wymiany akcji większość banków spółdzielczych otrzymała akcje o większej wartości niż dotychczas. Jest to bardzo negatywny skutek połączenia banków zrzeszających, będący następstwem postanowień art. 28 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, określającym wymogi kapitałowe dla banków zrzeszających. W tych okolicznościach, dla zapewnienia bezpieczeństwa działania banków spółdzielczych oraz w celu usunięcia negatywnych skutków postanowień ustawy - Prawo bankowe oraz wydanych na jej podstawie uchwał Komisji Nadzoru Bankowego w części nakładającej na banki obowiązek dokonywania pomniejszeń funduszy własnych, postulowana zmiana jest niezbędna.

Skreślenie art. 31 jest uzasadnione faktem, iż ustawowe nakazanie ponownego powołania prawnie działającego organu banku nie współgra z zasadą swobodnego działania podmiotu gospodarczego.

Proponowana zmiana art. 35 ma na celu doprecyzowanie jego treści oraz rozszerzenie zakresu przypadków, gdy może być udzielana pomoc finansowa dla banków spółdzielczych przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Zmiany w art. 33 mają na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych

Skreślenie art. 36 ust. 2 ma związek z planowaną zmianą treści art. 35. Ponadto artykuł 36 ust. 2 w zbyt dużym stopniu ingerował w stosunki własnościowe w banku spółdzielczym.

Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Niniejszy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Zagadnienia w nim poruszone są regulowane Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/12/WE z 20 marca 2000 o podejmowaniu i prowadzeniu działalności przez instytucje kredytowe (Dz. Urz. WE L 126, 26.5.2000).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI ZWIĄZANYCH Z WEJŚCIEM W ŻYCIE

USTAWY O ZMIANIE USTAWY O FUNKCJONOWANIU BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH, ICH ZRZESZANIU SIĘ I BANKACH ZRZESZAJĄCYCH

Wpływ na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego:

Brak bezpośrednich skutków na wydatki i dochody budżetu i sektora publicznego

Rynek pracy:

Brak bezpośrednich skutków na rynek pracy.

Sytuacja i rozwój regionalny:

Planowane regulacje mają bardzo duży wpływ na rozwój regionalny poprzez zwiększenie znaczenia i roli bankowości spółdzielczej. Wpływają również na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, które bardzo często są finansowane przez banki spółdzielcze. Wpłyną również na wzrost konkurencji w sektorze bankowym a co za tym idzie poprawę jakości świadczonych usług.

Konsultacje społeczne i informacje o przedstawionych wariantach i opiniach:

Projekt ustawy był szeroko konsultowany ze środowiskiem spółdzielczości bankowej. Szereg rozwiązań w nim przewidzianych stanowi spełnienie postulatów banków spółdzielczych. Dotyczy to między innymi poszerzenia zakresu czynności bankowych czy uzależnienia obszaru na którym może funkcjonować bank spółdzielczy od wysokości posiadanych funduszy własnych

Źródła finansowania projektowanych rozwiązań:

Przyjęte rozwiązania nie zwiększają wydatków, ani nie zmniejszają dochodów budżetu Państwa.

UZUPEŁNIENIE

do uzasadnienia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Przedkładany poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających był konsultowany ze środowiskiem spółdzielczości bankowej:

- bankami spółdzielczymi,
- bankami zrzeszającymi (Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie, Spółdzielczą Grupą Bankową S.A. w Poznaniu, Mazowieckim Bankiem Regionalnym S.A. w Warszawie),
- Krajowym Związkiem Banków Spółdzielczych,
- Krajową Radą Spółdzielczą.

Wymienione wyżej środowiska pozytywnie oceniły zaproponowane rozwiązania uznając, iż będą one korzystnie wpływać na dalszy rozwój sektora spółdzielczości bankowej przyczyniając się do lepszego zaspokajania potrzeb osób korzystających z usług banków spółdzielczych, nie wnosząc uwag do przedłożonych rozwiązań prawnych.

Projekt nowelizacji ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 20 września 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia o zgodności przedstawionego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających stanowi kompleksową nowelizację zmienianej ustawy. Dotyczy m.in. terytorialnego zakresu działania banków spółdzielczych w zależności od wysokości posiadanych funduszy własnych, katalogu czynności dozwolonych bankom spółdzielczym, tworzenia i przynależności do związków rewizyjnych. Projekt przewiduje także zmiany w ustawie o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym i w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

II. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem ustawy

a) Podstawowym aktem prawnym Unii Europejskiej regulującym sektor bankowy jest dyrektywa 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 20 marca 2000 r. (O.J. L 126 p. 1) w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe. Dyrektywa m.in. określa wymagany kapitał instytucji kredytowej. Stosownie do art. 5 dyrektywy kapitał początkowy instytucji kredytowej nie może być mniejszy niż 5 mln euro. Państwa

członkowskie mogą jednak przyznać zgodę na działalność poszczególnym kategoriom instytucji kredytowych, których kapitał początkowy jest niższy niż 5 mln euro, nie niższy jednak niż 1 mln euro. O takiej decyzji należy poinformować Komisję.

b) Należy powołać także dyrektywę 2000/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 18 września 2000 r. w sprawie podejmowania, prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego, a także w sprawie nadzoru nad działalnością takich instytucji (O.J. L 275 p. 39), która reguluje jednak działalność pozabankowych instytucji.

III. Układ Europejski

Prawo bankowe wymienione jest wprost jako jedna z dziedzin prawa objętych ogólnym obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z art. 69 Układu Europejskiego.

IV. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

a) Proponowana w art. 1 pkt. 5 projektu nowelizacja art. 5 ust. 1 ustawy przewiduje ustalenie obszaru działania banków spółdzielczych w zależności od posiadanych funduszy własnych. Przy czym projekt przewiduje następujące przedziały wysokości funduszy własnych: do 1 mln euro, powyżej 1 mln euro lecz poniżej 5 mln euro, nie mniej niż 5 mln euro.

W związku z sytuacją finansową banków spółdzielczych, Polska w stanowisku negocjacyjnym w obszarze „Swoboda świadczenia usług wystąpiła o okres przejściowy – do końca 2007 r. – od wymaganego minimalnego poziomu kapitałów własnych posiadanych przez instytucje kredytowe. Jednocześnie Polska zobowiązała się, że minimalny poziom funduszy własnych instytucji kredytowych będzie nie mniejszy niż 300.000 euro do 31 grudnia 2005 r. i nie mniejszy niż 500.000 euro od 1 stycznia 2006 do 31 grudnia 2007 r. Odpowiada temu przepis art. 172 ust. 3 ustawy Prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, ze zm.).

b) Projekt ustawy (art. 1 pkt. 3 i 6) przyznaje bankom spółdzielczym prawo do wykonywania czynności bankowych polegających na wydawaniu, rozliczaniu i umarzaniu pieniądza elektronicznego.

Należy zauważyć, że ustawa Prawo bankowe uprawnia banki do dokonywania czynności bankowych związanych z pieniądzem elektronicznym (art. 5 ust. 1 pkt. 6a). Są to przepisy kompetencyjne, natomiast szczegółowe kwestie związane ze stosowaniem pieniądza elektronicznego będzie regulować nieopublikowana jeszcze ustawa z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych, która m.in. implementuje postanowienia dyrektywy 2000/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

c) Pozostałe kwestie objęte zakresem przedmiotowym projektu nie są regulowane przez prawo wspólnotowe.

V. Konkluzje

Przedstawiony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających w przeważającej części pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projektowany przepis art. 1 ust. 5, przy założeniu, że Polska uzyska proponowany okres przejściowy w zakresie wysokości kapitału własnego instytucji kredytowych, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Lech Czaplak

Deskrytory Bazy REX: Unia Europejska, banki, spółdzielczość

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku października 2002 r.

Cena zł + 22% VAT

